

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

LIETUVOS ŽEMĖS ŪKIO IR
KAIMO PLĖTROS 2023–2027 M.
STRATEGINIO PLANO
PRIEMONĖ „JAUNŲJŲ
ŪKININKŲ ĮSIKŪRIMAS“:
ĮGYVENDINIMO AKTUALIJOS

Balandis, 2024

zum.lrv.lt

Priemonės biudžetas Įgyvendinimo pradžia 2023 m.

**Per 2023-2027 m.
numatoma skirti 95 mln.
Eur, iš jų 20 mln. Eur
paskoloms**

**2023 m. paraiškos
priimtos gegužės-
birželio mėn. Biudžetas:
dotacijoms 15 mln. (+3
mln. pridėta PVK) Eur,
paskoloms 20 mln. Eur**

2023 m. paraiškų kvietimo rezultatai

Paramos forma	Skirta lėšų, Eur	Pateiktų bei finansuotų paraiškų skaičius, vnt.	Prašoma paramos suma, Eur
Dotacija	15 mln. (+3 mln. pridėta pilkai zonai)	1 045 (skirtų lėšų užteko 301 paraiškai)	62 mln.
Paskola	20 mln.	124	4 mln.

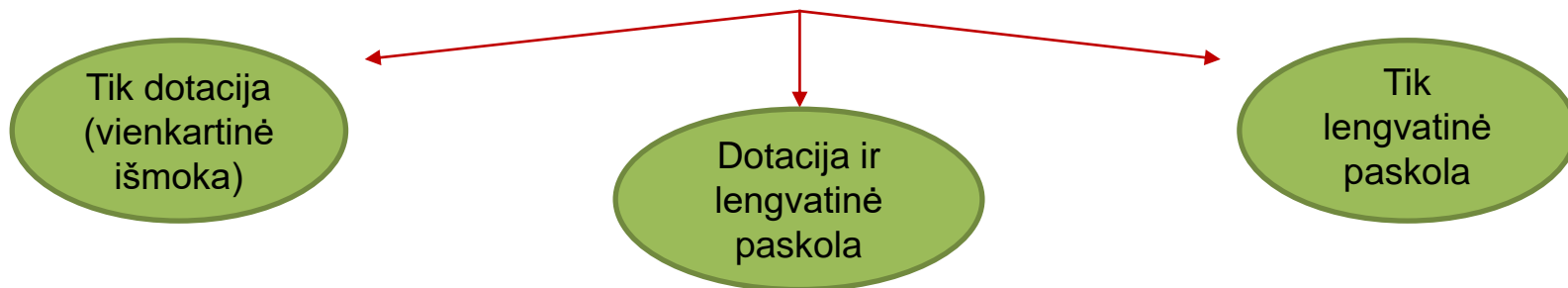

Remiama veikla, paramos formos

Pagal intervencinę priemonę remiamos veiklos:

- ✓ žemės ūkio produktų gamyba
- ✓ žemės ūkio valdoje pagamintų ir (arba) išaugintų žemės ūkio produktų perdirbimas, įskaitant pirminį perdirbimą.

Paramos formos

Jaunojo ūkininko apibrėžimas

Administravimo taisyklių 5 punkto reikalavimai

Fizinis asmuo:

1. ne vyresnis kaip 40 metų (paraiškos teikimo dieną nesuėję 41 metai);
2. kurio vardu registruotas ūkininko ūkis ir žemės ūkio valda;
3. turintis žinių ar patirties žemės ūkio srityje.

ar Juridinis asmuo:

1. kurio vardu registruota žemės ūkio valda;
2. kurio dalyviai, vienasmenis valdymo organas arba visi kolegialaus valdymo organo nariai yra ne vyresni nei 40 metų fiziniai asmenys;
3. žemės ūkio srities žinių ar patirties turi turėti vienasmenis valdymo organas, taip pat ne mažiau kaip 50 proc. kolegialaus valdymo organo narių ir ne mažiau kaip 50 proc. juridinio asmens dalyvių.

Žinios ir patirtis:

- įgytas ž. ū. ar veterinarijos srities išsilavinimas ar kvalifikacija (ar ne žemesnio kaip 3 kurso studentai);
- išklaustyti su žemės ūkio veikla susiję mokymai, kursai;
- ne trumpesnė kaip 1 metų praktinė ūkininkavimo patirtis.

!!! Kadangi pagal LR Ūkininko ūkio įstatymą ž. ū. veiklos subjektas, siekiantis registruoti ūkį, turi pateikti dokumentus, patvirtinančius asmens profesinį pasirėngimą ūkininkauti, laikoma, kad asmuo turintis savo vardu įregistruotą ūkį ir teikiantis paraišką jaunųjų ūkininkų paramai gauti, atitinka šį reikalavimą.

Pagrindiniai reikalavimai (specifiniai priemonės)

- Fizinis asmuo turi būti savo vardu įregistravęs žemės ūkio valdą ir ūkininko ūkį, juridinis asmuo - žemės ūkio valdą
- Jaunasis ūkininkas pirmą kartą steigiasi žemės ūkio valdoje ir ūkyje kaip valdos ir ūkio valdytojas (juridinio asmens atveju – pirmą kartą steigiasi žemės ūkio valdoje)
- Ūkis ir valda (juridinio asmens atveju – valda) yra įregistruoti ne anksčiau kaip prieš 24 mėnesius iki paramos paraiškos pateikimo
- Produkcijos standartinė vertė išreikštas žemės ūkio valdos ekonominis dydis (VED) paraiškos teikimo metu yra ne didesnis kaip 70 000 Eur bei planuojamas VED ne mažesnis kaip 12 000 Eur ir ne didesnis kaip 70 000 Eur
- Asmuo tik vieną kartą kaip fizinis ar juridinis, ar juridinio asmens dalyvis, vienasmenis valdymo organas, kolegialaus valdymo organo narys gali gauti paramą jaunojo ūkininko įsikūrimui
- Parama teikiama Sutarties dėl ES veikimo I priedo produktų (išskyrus žuvininkystės ir akvakultūros produktus) gamybai ir perdirbimui

PASTABA: Naujuoju laikotarpiu neliko draudimo iki paramos paraiškos pateikimo deklaruoti tiesiogines išmokas

Pagrindiniai įsipareigojimai (specifiniai)

- VED nuo verslo plano įgyvendinimo pabaigos iki kontrolės laikotarpio pabaigos turi būti ne mažesnis kaip 12 000 Eur
- Įvykus įvykiui, kurio metu buvo sugadintas ar sunaikintas paramos lėšomis įsigytas ar sukurtas turtas, atstatyti turtą ne mažesne negu atkuriamąja verte ir ne mažesnių techninių parametru
- Iki verslo plano įgyvendinimo pabaigos sukurti ir iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos išlaikyti numatytas naujas darbo vietas (fiziniam asmeniui nėra privaloma sukurti papildomų darbo vietų)
- Iki kontrolės laikotarpio užtikrinti atitiktį atrankos kriterijams, už kuriuos paraiškai suteikiami balai
- Pasikeitus juridinio asmens valdymo organo nariams ar dalyviams, išlaikyti atitikimą jaunojo ūkininko reikalavimams
- Pajamos iš žemės ūkio veiklos ir žemės ūkio valdoje pagamintų ir (arba) išaugintų žemės ūkio produktų perdirbimo, įskaitant pirminį perdirbimą, nuo verslo plano įgyvendinimo pabaigos iki verslo plano kontrolės laikotarpio pabaigos turi būti ne mažesnės kaip 50 proc. VED reikšmės
- **NAUJA:** Pajamos iš ž. ū. veiklos ir ž. ū. valdoje pagamintų ir (arba) išaugintų žemės ūkio produktų perdirbimo, įskaitant pirminį perdirbimą nuo verslo plano įgyvendinimo pabaigos iki verslo plano kontrolės laikotarpio pabaigos per metus bus ne mažesnės negu 12 minimalių mėnesinių algų (MMA)

Paramos dydis ir kitos sąlygos

Dotacija	Lengvatinė paskola
<ul style="list-style-type: none">❖ Didžiausias dotacijos dydis – 60 000 Eur❖ Mokama dviem dalinėmis išmokomis❖ 80 proc. išmokos sumos išmokama po sprendimo skirti paramą❖ Likusi 20 proc. išmokos dalis mokama kitais metais po verslo plano tinkamo įgyvendinimo❖ Išlaidos - būtinos ir naudojamos verslo planui įgyvendinti ir numatytai veiklai vykdyti, tiesiogiai susijusios su remiama veikla, atitinkančios planuojamas veiklos apimtis, įsigytos ne iš susijusių asmenų	<ul style="list-style-type: none">❖ Didžiausia paskolos suma 100 000 Eur❖ Paskolos laikotarpis – iki 5 metų nuo paskolos sutarties su finansų tarpininku pasirašymo❖ Metinė palūkanų norma – ne didesnė kaip bus nustatyta finansavimo sutartyje, sudarytoje tarp Ministerijos, Agentūros ir Nacionalinės plėtros įstaigos❖ Tinkamos finansuoti išlaidos - verslo plane suplanuotos išlaidos, būtinos verslo planui įgyvendinti ir numatytai veiklai vykdyti. Lengvatinė paskola teikiama ir apyvartiniam kapitalui

PASTABA: Bendra dotacijos ir lengvatinės paskolos suma negali viršyti 100 000 Eur

Atrankos kriterijai (1)

Privalomasis mažiausias atrankos balų skaičius – 30 balų

Nr.	Kriterijus	Balai	Pastabos, kaip tikrinama
1.	Vykdyti žemės produktų ekologinę gamybą	15	pagal sertifikavimo institucijos išduotą ekologinę gamybą patvirtinantį dokumentą
2.	Vykdyti gamybą pagal nacionalinės žemės ūkio ir maisto kokybės sistemos (NKP) reikalavimus	5	pagal pateiktą patvirtinimo dokumentą
3.	Prisidėti prie tvarios žemės ūkio veiklos vykdymo	iki 20	Už kiekvieną požymį gali būti suteikta po 5 balus
3.1	prisidėti prie aplinkos taršos mažinimo	5	dalyvauti bent vienoje SP Eko schemoje, išskyrus „Ekologinis ūkininkavimas“, „Perėjimas prie ekologinio ūkininkavimo“, Tausojanti vaisių, uogų ir daržovių programa (NKP), „Gyvūnų gerovė“.

Atrankos kriterijai (2)

Nr.	Kriterijus	Bala i	Pastabos kaip tikrinama
3.2	investuoja į įrangą, energiją gaminančią iš atsinaujinančių šaltinių	5	Investuoja į saulės baterijas, saulės kolektorius, saulės modulių, geotermiinio šildymo, oras-oras, oras-vanduo šildymo sistemas, kai nurodytos investicijos susijusios su ūkio poreikiais (pardavimui skirta energija neremiamą)
3.3	investuoja į gamybinių procesų skaitmeninimą	5	balai suteikiami už skaitmenines technologijas, nurodytas Inovatyvumo vertinimo metodikoje
3.4	projektas prisideda prie veiklos rizikų valdymo	5	dalyvavimas SP priemonėje „Pasėlių, augalų ir gyvūnų draudimas“ arba investuojama į veiklos rizikos (nuo nepalankių klimato reiškinių, aplinkos poveikio, ligų) mažinimo priemonės
4.	Numatytas savo ūkyje pagamintos ar užaugintos ž. ū. produkcijos perdirbimas, įskaitant pirminį perdirbimą	20	pajamos iš savo ūkyje pagamintos ar užaugintos žemės ūkio produkcijos perdirbimo, įskaitant pirminį perdirbimą, sudaro ne mažiau kaip 50 proc. visų veiklos pajamų. NAUJA: Balai suteikiami, jei perdirbimas vykdomas savo ūkyje

Atrankos kriterijai (3)

Nr.	Kriterijus	Balai	Pastabos kaip tikrinama
5.	Kuriamas mišrusis ūkis	10	<ul style="list-style-type: none">- pajamos gaunamos iš daugiau nei vieno žemės ūkio sektoriaus- pajamos nėra iš vieno žemės ūkio sektoriaus nesudaro daugiau kaip 50 proc. visų ūkio veiklos pajamų (jei pajamos gaunamos tik iš dviejų žemės ūkio sektorių, pajamos iš kiekvieno sektoriaus turi sudaryti ne mažiau kaip 30 proc. visų ūkio veiklos pajamų)
6.	Kuriamas gyvulininkystės ūkis vietovėse, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių	10	<ul style="list-style-type: none">- vietovėse, kuriose esama gamtinių ar kitokių specifinių kliūčių, yra ne mažiau kaip 50 proc. ŽŪN ploto- gyvulininkystės ūkiu laikomas ūkis, kurio pajamos iš gyvulininkystės įgyvendinimus verslo planą sudaro daugiau kaip 50 proc. visų ūkio veiklos pajamų
7.	Į ž. ū. valdą nėra įtrauktų sklypų, kurie 2 m. laikotarpyje iki paraiškos pateikimo buvo artimojo giminaičio ar susijusio asmens valdoje	20	<ul style="list-style-type: none">- Fizinį asmenų artimaisiais giminaičiais laikomi asmenys, apibrėžti LR civilinio kodekso 3.135 str. (tiesiosios linijos giminaičiai iki antrojo laipsnio imtinai (tėvai ir vaikai, seneliai ir vaikaičiai) ir šoninės linijos antrojo laipsnio giminaičiai (broliai ir seserys).- Juridinių asmenų susijusiais asmenimis laikomi įmonės akcininkai, pajininkai, dalininkai, kurie turi daugiau kaip 50 proc. įmonės akcijų, pajų ar kt.

Kada verslo planas laikomas tinkamai įgyvendintu

- kai vykdoma numatyta ūkinė veikla;
- atliktos (apmokėtos, pristatytos į ūkį, įregistruotos viešuosiuose registruose) bei naudojamose verslo plane numatytai veiklai vykdyti visos verslo plane numatytos investicijos;
- grynojo pelningumo arba skolos rodiklio reikšmė atitinka Ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklėse nurodytas reikšmes.
- pasiektas VED ne mažesnis kaip 12 000 Eur.
- **NAUJA: metinės pajamos iš ž. ū. veiklos ir ž. ū. valdoje pagamintų ir (arba) išaugintų žemės ūkio produktų perdirbimo, įskaitant pirminį perdirbimą, ne mažesnės kaip 50 proc. VED reikšmės**
- **sukurta ne mažiau kaip viena nauja darbo vieta kaip nurodyta (taikoma juridiniams asmenims);**
- **metinės pajamos iš ž. ū. veiklos ir ž. ū. valdoje pagamintų ir (arba) išaugintų žemės ūkio produktų perdirbimo, įskaitant pirminį perdirbimą ne mažesnės negu 12 MMA (taikoma fiziniams asmenims).**

Kiti reikalavimai verslo plano įgyvendinimui

SVARBU !

Paskutinė išmokos dalis (20 proc.) išmokama po tinkamo verslo plano įgyvendinimo. **Jei verslo planas įgyvendintas netinkamai, išmoka nemokama (išmokėta išmokos dalis susigrąžinama).**

- Verslo plano įgyvendinimo pabaiga turi sutapti su finansinių metų pabaiga
- Pradėti įgyvendinti verslo planą per 9 mėn. nuo sprendimo skirti paramą priėmimo dienos
- Verslo planą įgyvendinti tinkamai per ne ilgesnį kaip 5 m. laikotarpį

Kiti projekte numatyti įgyvendinimo taisyklių pakeitimai

NAUJA:

- ✓ Agentūrai nustatčius projekto rizikingumą (kaip nurodyta Administravimo taisyklėse), projekto kontrolės laikotarpis – 5 metai
- ✓ Neremiamą veiklą, kurios tikslas gauti ar parduoti kailius
- ✓ Nustatoma, kad paraiškos formą ir verslo plano formą rengia ir tvirtina NMA
- ✓ Pagal SP pakeitimą patikslinama verslo plano privaloma sudėtis
- ✓ Patikslinamos nuostatos apie paraiškų paskolomis administravimą
- ✓ Atsižvelgiant į papildomus reikalavimus verslo plano įgyvendinimui patikslinamos sankcijos

SVARBU: su įgyvendinimo taisyklių pakeitimo projektu galima susipažinti LR Seimo kanceliarijos Teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS), registravimo Nr. 24-4780.

Paraiškų priėmimas 2024 m.

Paraiškų kvietimas numatytas 2024 m. gegužės 31 d. – birželio 28 d. laikotarpiu. Pasibaigus šiam laikotarpiui, paraiškas paskoloms bus galima teikti ir toliau (iki metų pabaigos)

Skirtas biudžetas dotacijoms – 15 mln. Eur.

Paskolų biudžetas – bus paskaičiuotas likutis prieš kvietimą (apie 16 mln.)

SVARBU:

Intervencinės priemonės „Jaunųjų ūkininkų įsikūrimas“ įgyvendinimo taisyklės patvirtintos žemės ūkio ministro 2023 m. balandžio 4 d. įsakymu Nr. 3D-210